

eul_wid: iso-af

Καλλίμαχος ὁ Κυρηναῖος · Callimachus of Cyrene the Poet and Scholar

Grammatical Fragments

Γραμματικὰ Ἀποσπάσματα

Period: Ἑλληνιστική [Hellenistic](#)
Dialect: Κοινή λογοτεχνική [Literary Koine](#)
Domain: Φιλοσοφία [Philosophy](#)
Format: Πραγματεία [Treatise](#)

^T FRAGMENTA GRAMMATICA ΘΑΥΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΙΣ ΑΠΑΣΑΝ ΤΗΝ ΓΗΝ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ ΟΝΤΩΝ
ΣΥΝΑΓΩΓΗ Πεποιήται δέ τινα καὶ ὁ Κυρηναῖος Καλλίμαχος ἐκλογὴν τῶν παραδόξων, ἧς
ἀναγράφομεν ὅσα ποτὲ ἡμῖν ἐφαίνετο εἶναι ἀκοῆς ἄξια.

⁴⁰⁷ φησὶν Εὐδοξον (fr. 46 Brandes = p. 76. 114 Gisinger) ἱστορεῖν, ὅτι ἐν τῇ κατὰ Ἱερὸν ὄρος
θαλάττῃ τῆς Θράκης ἐπιπολάζει κατὰ τινὰς χρόνους ἄσφαλτος, ἡ δὲ κατὰ Χελιδονίας ὅτι ἐπὶ
πολὺν τόπον ἔχει γλυκείας πηγᾶς. Θεόφραστον (fr. 164 Wimmer) δὲ τὴν περὶ τὰς Αἰόλου
νῆσους ἀναεῖν οὕτως ἐπὶ δύο πλέθρων τὸ μῆκος, ὥστε μὴ δυνατόν εἶναι διὰ τὴν θερμασίαν
ἐμβαίνειν εἰς ταύτην. Ἐκ δὲ τῆς κατὰ Δημόνησον τὴν Καλχηδονίων τοὺς κολυμβητὰς
ἀναφέρειν εἰς δύο ὀργυῖας χαλκόν, ἐξ οὗ καὶ τοὺς ἐν Φενεῶ τοὺς ὑπὸ Ἡρακλέους ἀνατεθέντας
ἀνδριάντας εἰργάσθαι. Μεγασθένην (fr. 17, FHG II 413) δὲ τὸν τὰ Ἰνδικὰ γεγραφότα ἱστορεῖν ἐν
τῇ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν θαλάττῃ δένδρεα φύεσθαι. Περὶ δὲ τῶν ποταμῶν καὶ κρηνῶν Λύκον (fr. 8,
FHG II 373) μὲν φησὶν λέγειν, ὅτι ὁ μὲν Καμικὸς θαλάττης ρεοῦσης ρεῖ, ὁ δὲ Κάπαιος καὶ
Κριμισὸς ὅτι τὰ μὲν ἐπιπολῆς τῶν ὑδάτων εἰσὶ ψυχροί, τὰ δὲ κάτω θερμοί, τὸν δ' Ἱμέραν ἐκ
μιας πηγῆς σχιζόμενον τὸ μὲν ἀλυκὸν τῶν ρείθρων ἔχειν, τὸ δὲ πότιμον. Τίμαιον (Geffcken,
Tim. p. 140, 1) δὲ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ ποταμῶν ἱστορεῖν Κραθὶν ξανθίζειν τὰς τρίχας. Πολύκριτον
(128 FGrHist. II) δὲ καταγεγραφέναι τὸν μὲν ἐν Σόλοις οὐ ψευδῶς ὠνομάσθαι Λίπαριν, ἀλλ'
οὕτως ἀπολιπαίνειν <τοὺς λουομένους> ὥστε μὴ προσδεῖσθαι ἀλείμματος, τὸν δὲ ἐν
Παμφυλίᾳ Μούαβιν (?) ἀπολιθοῦν, ἔάν τις ἐμβάλῃ στοιβὴν ἢ πλίνθον. Περὶ δὲ τὴν τῶν
Ἀγριέων Θρακῶν χώραν φησὶν ποταμὸν προσαγορευόμενον Πόντον καταφέρειν λίθους
ἀνθρακώδεις, τούτους δὲ κάεσθαι μὲν, πᾶν δὲ τούναντίον πάσχειν τοῖς ἐκ τῶν ξύλων
ἀνθρακευομένοις· ὑπὸ μὲν γὰρ τῶν ριπίδων πνευματιζομένους σβέννυσθαι, τῷ δὲ ὕδατι
ραϊνομένους βέλτιον κάεσθαι, τὴν δ' ὁσμὴν αὐτῶν οὐδὲν ὑπομένειν ἐρπετόν. Τὴν δ' ἐν Λούσοις
κρήνην, καθάπερ παρὰ τοῖς Λαμψακηνοῖς, ἔχειν ἐν ἑαυτῇ μῦς ὁμοίους τοῖς κατοικιδίοις·
ἱστορεῖν δὲ ταῦτα Θεόπομπον (115 FGrHist. 269). Εὐδοξον (fr. 47 Br. = p. 86 Gisinger) δὲ τὴν ἐν
Ἄλφῳ Ὀφιοῦσαν τὸν ἀλφὸν παύειν. Λύκον δὲ τὸν Ῥηγῖνον (fr. 9, FHG II 373) λέγειν, τὴν μὲν ἐν
τῇ Σικανῶν χώρα φέρειν ὄξος, ὥπερ ἐπὶ τῶν ἐδεσμάτων χρῶνται, τὴν δὲ ἐν Μυτιστράτῳ οἶον
ἐλαίῳ ρεῖν· τοῦτο δ' ἐν τε τοῖς λύχνοις κάεσθαι καὶ δύνασθαι φύματα καὶ ψώραν ἰᾶσθαι,
προσαγορευόμενον Μυτιστράτιον. πλησίον δὲ εἶναι τὴν ἀπὸ μὲν Ἀρκτούρου μέχρι Πλειάδος
ἀναβάλλουσιν οὐδενὸς χεῖρον τῶν ἄλλων ὑδάτων, ἀπὸ δὲ Πλειάδος μέχρι πρὸς Ἀρκτοῦρον

τῆς μὲν ἡμέρας καπνὸν ἀναφέρουσιν καὶ πνέουσιν θερμόν, ἐν δὲ τῇ νυκτὶ φλογὸς πληρουμένην. Ἀρέθουσιν δὲ τὴν ἐν Συρακούσαις, (ὥσπερ οἱ λοιποὶ φασιν καὶ Πίνδαρος (N. 1 1)), τὴν πηγὴν ἔχειν ἐκ τοῦ κατὰ τὴν Ἥλειαν Ἀλφειοῦ, διὸ καὶ ταῖς Ὀλυμπικαῖς ἡμέραις, ὅταν ἐν τῷ ποταμῷ ἀποπλύνωσιν τῶν θυμάτων τὰς κοιλίας, οὐ καθαρὰν εἶναι τὴν ἐν τῇ Σικελίᾳ κρήνην, ἀλλὰ ῥεῖν ὄνθω. φησὶν δὲ καὶ φιάλην ποτ' εἰς τὸν Ἀλφειὸν ἐμβληθεῖσαν ἐν ἐκείνῃ φανῆναι. ^[45]

407 (50) (τοῦτο δ' ἱστορεῖ καὶ Τίμαιος.) Θεόπομπον (115 FGrHist. 270) δὲ φησιν γράφειν τῆς μὲν ἐν Κίγχρωσιν τοῖς Θραξίν τὸν ἀπογευσάμενον τελευτᾶν εὐθύς. Ἐν Σκοτούσῃ δ' εἶναι κρηνίδιον οὐ μόνον ἀνθρώπων ἔλκη, ἀλλὰ καὶ βοσκημάτων ὑγιάζειν δυνάμενον· κἂν ξύλον δὲ σχίσας ἢ θραύσας ἐμβάλης συμφύειν (Theopomp. F 271). Ἐκ δὲ τῆς περὶ Χαονίαν, ὅταν ἀφεψηθῇ τὸ ὕδωρ, ἄλλας γίνεσθαι (Theopomp. F 272). Τῶν δ' ἐν Ἀμμωνίᾳ κρηνῶν λέγειν Ἀριστοτέλη (fr. 531 R. 2), ὅτι τὴν μὲν Ἥλιου γε νομιζομένην μέσων μὲν νυκτῶν καὶ μεσημβρίας γίνεσθαι θερμὴν, ἔωθεν δὲ καὶ δειλῆς καταπερεὶ κρύσταλλον, ἢ δ' ἄλλη διότι ἀναβαίνοντος μὲν ἡλίου πιδύει, ἐπὶ δυσμαῖς δ' ἰόντος ἴσταται. Κτησίαν (fr. 12 C. Müller pone Herodot. Didot. 1844, p. 26) δὲ τὴν ἐν Αἰθιοπίᾳ τὸ μὲν ὕδωρ ἔχειν ἐρυθρόν, ὥσανεὶ κιννάβαρι, τοὺς δ' ἀπ' αὐτῆς πίνοντας παράφρονες γίνεσθαι. (τοῦτο δ' ἱστορεῖ καὶ Φίλων ὁ τὰ Αἰθιοπικὰ συγγραψάμενος.) Τὴν δ' ἐν τοῖς Ἰνδικοῖς κρήνῃ Σίλαν οὐδὲ τὸ κουφότατον τῶν βληθέντων ἔαν ἐπιμένειν, ἀλλὰ πάντα καθέλκειν. (καὶ ταῦτα δὲ πλείους εἰρήκασιν καὶ ἐπὶ πλειόνων ὑδάτων.) (Ctes. fr. 82, p. 104 M.) Εὐδοξον (fr. 48 Br. = p. 69 Gis.) δ' ἱστορεῖν τὴν μὲν ἐν Καλχηδόνι κροκοδείλους ἐν αὐτῇ <ἔχειν> μικροὺς, ὁμοίους τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ. Περὶ δὲ τὴν Ἀθαμανίαν ἱερὸν εἶναι Νυμφῶν, ἐν ᾧ τὴν κρήνην τὸ μὲν ὕδωρ ἔχειν ἄφατον ὡς ψυχρόν, ὃ δ' ἂν ὑπερθῇς αὐτοῦ θερμαίνειν· ἔαν δὲ τις φρύγανον ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων προσενέγκῃ, μετὰ φλογὸς καίεσθαι. (Eudox. fr. 91 Br. = p. 100 Gis.) Κατὰ δὲ τὴν Ἀραβίαν ἐν πόλει Λευκοθέᾳ Ἀμώμητόν (fr. 2, HGF II p. 396) φησιν γράφειν, τὸν πραγματευθέντα τὸν ἐκ Μέμφεως Ἀνάπλουν, εἰς τὴν καλουμένην Ἰσιδος κρήνην ἂν τις οἴνου ἐπιχέῃ κοτύλην, διότι γίγνεται τὸ ποτὸν εὐκρατον. Περὶ δὲ λιμνῶν Κτησίαν (fr. 81, p. 103 C. Müller) μὲν ἱστορεῖν λέγει τῶν ἐν Ἰνδοῖς λιμνῶν τὴν μὲν τὰ εἰς αὐτὴν ἀφιέμενα κάτω οὐ δέχεσθαι, καθάπερ τὴν ἐν Σικελίᾳ καὶ Μήδοις, πλὴν χρυσίον καὶ σίδηρον καὶ χαλκόν, καὶ ἂν τι ἐμπέσῃ πλάγιον, ὀρθὸν ἐκβάλλειν, ἰᾶσθαι δὲ τὴν καλουμένην λεύκην· τῇ δ' ἑτέρα κατὰ τὰς εὐδιαζούσας ἡμέρας ἐπιπολάζειν ἔλαιον. Ξενοφίλον (HGF IV, p. 530) δὲ ἐν μὲν τῇ πλησίον Ἰόππης (sc. λίμνῃ) οὐ μόνον ἐπινήχεσθαι πᾶν βάρος, ἀλλὰ καὶ παρὰ τρίτον ἔτος φέρειν ὑγρὰν ἄσφαλτον· ὅταν δὲ γίγνηται τοῦτο, παρὰ τοῖς ἐντὸς τριάκοντα σταδίων οἰκοῦσιν ἰοῦσθαι χαλκώματα. Τὴν δὲ ἐν τοῖς Σαρμάταις λίμνην Ἡρακλείδην (fr. 66 O. Voss, Heracl. Pont. 1896) γράφειν, ὅτι οὐδὲν τῶν ὀρνέων ὑπεραίρειν, τὸ δὲ προσελθὸν ὑπὸ τῆς ὁσμῆς τελευτᾶν· (ὃ δὲ καὶ περὶ τὴν Ἀορνίτιν δοκεῖ γίνεσθαι et quae sequuntur ex Timaeo, Geffcken, Tim. p. 142, 33 sqq., add. Antigonos.) Ἐκ δὲ τῆς ἐν Ζακύνθῳ λίμνης φησὶν Εὐδοξον (fr. 49 Brand. = p. 125 Gisinger) ἱστορεῖν, ὅτι ἀναφέρεται πίσσα, καίτοι παρεχούσης αὐτῆς ἰχθυῶς· ὃ τι δ' ἂν ἐμβάλης εἰς ταύτην, ἐπὶ θαλάττης φαίνεσθαι τεττάρων ὄντων ἀνὰ μέσον σταδίων. Λύκον (fr. ^[95]

407 (100) 11, FHG II 373) δὲ περὶ τὴν ἐν Μύλαις τῆς Σικελίας δένδρα φύεσθαι, διὰ μέσης δ' αὐτῆς ἀναθεῖν ὕδωρ τὸ μὲν ψυχρόν, τὸ δὲ τούναντίον. Φανίαν (fr. 38, FHG II 301) δὲ τὴν τῶν Πυράκων λίμνην ὅταν ἀναξηρανθῇ κάεσθαι. Καὶ τὴν Ἀσκανίαν πότιμον οὔσαν τὸ προσενεχθὲν αὐτῇ πλύνειν ἄνευ ῥύμματος, ἔαν ἑαθῇ δ' ἐν αὐτῇ πλείω χρόνον, διαπίπτειν αὐτόματον. Περὶ δὲ τῆς ἐν Κιτίῳ φάσκειν Νικαγόραν (FHG II, p. 332) ὅτι ἀνιμηθείσης ἐπ' ὀλίγον τῆς γῆς (?) ἄλλες εὐρίσκονται. Περὶ δὲ τῶν αὐτῶν ὑδάτων Θεόφραστόν (fr. 160 Wimmer) φησι τὸ καλούμενον Στυγὸς ὕδωρ λέγειν, ὅτι ἐστὶν ἐν Φενεῳ, στάζει δ' ἔκ τινος πετριδίου· τοὺς δὲ βουλομένους αὐτοῦ ὑδρεύεσθαι σπόγγοις πρὸς ξύλοις δεδεμένοις λαμβάνειν, διακόπτειν δὲ πάντα τὰ ἀγγεῖα πλὴν τῶν

κερατίνων, τὸν δὲ ἀπογευσάμενον τελευτᾶν. Ἐν δὲ τῇ Λεοντίνων ἱστορεῖν Λύκον (fr. 12, FHG II 373) τοὺς ὀνομαζομένους <Δέλλου> ἀναζειν μὲν ὡς θερμότατον τῶν ἐψομένων, τὰς δὲ πηγὰς ἔχειν ψυχράς. τῶν δὲ πλησιαζόντων αὐτοῖς τὸ μὲν τῶν ὀρνίθων γένος ἀποθνήσκειν εὐθύς, τοὺς δὲ ἀνθρώπους μετὰ τρίτην ἡμέραν. Ὅμοιον δὲ τούτῳ καὶ τὸ περὶ τὸν Κῶων Χυτρίνον γίνεσθαι· καὶ γὰρ ἐκείνον ἀτμὸν μὲν ἐκβάλλειν καὶ ποιεῖν ἔμφασιν τοῦ ζεῖν, τὰ δὲ καθειμένα κατ' ὑπερβολὴν ψύχειν. Εἶναι δὲ παρὰ τοῖς Κῶοις καὶ ἄλλο τι ρευμάτιον, ὃ πάντας τοὺς ὀχετοὺς ὅθεν διαρρεῖ λίθους πεποίηκεν. τοῦτο δὲ καὶ Εὐδοξος (fr. 50 Brand. = p. 115 Gis.) καὶ Καλλίμαχος παραλείπουσιν, ὅτι ἐκ τοῦδε τοῦ ὕδατος οἱ Κῶοι λίθους λατομήσαντες ὠκοδόμησαν τὸ θέατρον· οὕτως ἰσχυρῶς ἀπολιθοῦται πᾶν γένος. Λέγειν δὲ τὸν Εὐδοξον (fr. 51 Br. = p. 67 Gis.) καὶ περὶ τῶν ἐν τῇ Πυθοπόλει φρεάτων, ὅτι παραπλήσιόν τι τῷ Νεῖλῳ πάσχουσιν· τοῦ μὲν γὰρ θέρους ὑπὲρ τὰ χεῖλη πληροῦσθαι, τοῦ δὲ χειμῶνος οὕτως ἐκλείπειν ὥστε μηδὲ βᾶψαι ῥάδιον εἶναι. Καὶ περὶ τοῦ κατὰ τὴν Κρήτην ὕδατι, οὗ οἱ ὑπερκαθίζοντες, ὅταν ὑετὸς ᾖ, διατελοῦσιν ἄβροχοι, παραδεδοσθαι δὲ τοῖς Κρησίν, ἀπ' ἐκείνου λούσασθαι τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τῆς τοῦ Διὸς μίξεως. (Eudox. fr. 93 Br. = p. 121 Gis.) Ἐν δὲ Λυγκήσταις Θεόπομπον (115 FGrHist. 278 b) φάσκειν τι εἶναι ὕδωρ ὀξύ, τοὺς δὲ ἐκ τούτου πίνοντας ὥσπερ ἐπὶ τῶν οἴνων ἀλλοιοῦσθαι (καὶ τοῦθ' ὑπὸ πλεόνων μαρτυρεῖται). Τὸ δ' ἐκ τῆς πέτρας Ἀρμενίων ἐκπίπτον Κτησίαν (fr. 83, p. 104 Mü.) ἱστορεῖν ὅτι συμβάλλει ἰχθὺς μέλανας, ὧν τὸν ἀπογευσάμενον τελευτᾶν. Περὶ δὲ πυρὸς Κτησίαν (fr. 68, p. 94 Mü.) φησὶν ἱστορεῖν, ὅτι περὶ τὴν τῶν Φασηλιτῶν χώραν ἐπὶ τοῦ τῆς Χιμαίρας ὄρους ἔστιν τὸ καλούμενον ἀθάνατον πῦρ· τοῦτο δέ, ἐὰν μὲν εἰς ὕδωρ ἐμβάλλῃς, καίεσθαι βέλτιον, ἐὰν δὲ φορυτὸν ἐπιβαλὼν πήξῃ τις, σβέννυσθαι. (παραπλήσιον—ἦλλετο = c. 167 de sale Acragantino add. Antigonos.) ... Περὶ δὲ λίθων τὸν αὐτὸν τοῦτον λέγειν τὸν παρὰ τοῖς Βοττιαίοις ἐν Θράκῃ γινόμενον, ὅταν ὁ ἥλιος προσβάλλῃ, πῦρ ἐξ αὐτοῦ ἐκθυμιάσθαι· ἐκεῖνος δ' ἵνα παρέχῃ, γνοὺς μὲν τὴν τῶν ἀνθράκων χροῖαν διαμένοντας ἀφθάρτους, κἂν σβέσας τί πάλιν ἐπικεχειρήκασιν, τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν συντελεῖν. ^[145]

407 (150) Περὶ δὲ φυτῶν τῆς ἀκάνθης εἶδος Ἀριστοτέλην (fr. 269 R 2 .) φάσκειν περὶ τὴν Ἐρύθην ἀνευρίσκεσθαι διαποίκιλον τὴν χροάν, ἐξ οὗ πληκτρα γίνεσθαι. (Τίμων—σκληράν add. Antigonos.) Περὶ δὲ Θεσπρωτοὺς ἐκ τῆς γῆς ἄνθρακας ὀρύττεσθαι δυναμένους κάεσθαι Θεόπομπον (115 FGrHist. 273) φησιν καταγράφειν. Φανίαν (fr. 39, FHG II 301) δὲ κατὰ τινὰς τόπους τῆς Λέσβου καὶ περὶ τῶν Νεανδριέων τὰς βώλους πρὸς τὰς τῶν ὄψεων καθηγῆσεις γίνεσθαι χρησίμας, καὶ εἰς ὕδωρ ἐμβληθείσας οὔτε καταδύνειν οὔτε κατατήκεσθαι. (ὑπὸ τοῦτο τὸ γένος πίπτοι ἂν καὶ ἐν Πιτάνῃ πλίνθος ἢ λεγομένη ἐπιπλεῖν.) Περὶ δὲ τῶν ζώων Λύκον (fr. 4, FHG II 371) μὲν ἐν τῇ Διομηδεῖα τῇ νήσῳ φησὶν ἱστορεῖν, τοὺς ἐρωδιοὺς ὑπὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων, ὅταν παραβάλλῃ τις εἰς τοὺς τόπους, οὐ μόνον ψαυομένους ὑπομένειν, ἀλλὰ καὶ προσπετομένους εἰς τοὺς κόλπους ἐνδύνειν καὶ σαίνειν φιλοφρόνως. λέγεσθαι δὲ τι τοιοῦτον ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων, ὡς τῶν τοῦ Διομήδους ἐταίρων εἰς τὴν τῶν ὀρνέων τούτων φύσιν μετασχηματισθέντων. Τοὺς δὲ περὶ τὸν Ἀδρίαν ἐνοικοῦντας Ἐνετοὺς Θεόπομπον (115 FGrHist. 274) φάσκειν κατὰ τὸν σπόρου καιρὸν τοῖς κολοιοῖς ἀποστέλλειν δῶρα, ταῦτα δ' εἶναι ψαιστὰ καὶ μάζας. προθέντας δὲ τοὺς ταῦτα κομίζοντας ἀποχωρεῖν, τῶν δὲ ὀρνέων τὸ μὲν πλῆθος ἐπὶ τοῖς ὀρίοις μένειν τῆς χώρας συνηθροισμένον, δύο δ' ἢ τρεῖς προσπτάντας καὶ καταμαθόντας ἀφίπτασθαι πάλιν καθαπερεῖ τινὰς πρέσβεις ἢ κατασκόπους. ἐὰν μὲν οὖν τὸ πλῆ[^[175]